

VI. Šokis: mokinių pasiekimai, turinio apimtis, vertinimas

10. Šokis – meninio ugdymo dalykas.

10.1. Dalyko tikslas, uždaviniai, struktūra ir integravimo galimybės

10.1.1 Tikslas – suteikti mokiniams galimybę plėtoti šokio raiškos gebėjimus bei estetinę patirtį ir įgyti kultūrinės kompetencijos pagrindus, reikalingus kūrybingai dalyvauti bendruomenės gyvenime.

10.1.2. Uždaviniai

Įgyvendinant tikslą siekiama, kad mokiniai:

- domėtusi šokio įvykiais ir jaustų poreikį juose dalyvauti (stebėti, reikštis, vertinti);
- plėtotų šokio raiškos patirtį, atrastų individualų judėjimo stilių;
- plėtotų meninę išvalgą, kūrybinę ir estetinę patirtį komunikuodami šokio raiškos priemonėmis;
- plėtotų šokio supratimo ir vertinimo gebėjimus gilindamiesi į šokio palikimą, analizuodami savo patirtį.

10.1.3. Struktūra

Šokio dalyko pagrindinėje mokykloje ugdymo turinys pateikiamas pagal šias esmines veiklos sritis:

- **šokio raiška** (apima šokimą ir šokio kūrybą, šokio veiklos pristatymą);
- **šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas** (apima savo, klasės draugų, mokyklos, mėgėjų šokio grupių pasirodymų, profesionalių šokio spektaklių (vaizdo medžiagos, pagal galimybes – tikrovėje) stebėjimą, aiškinimąsi ir vertinimą);
- **šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas** (apima šokio vaidmens mokinių socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje (šeima, klasė, mokykla, gyvenamosios vietos bendruomenė ar bendrų interesų grupė), kasdienės šokio naudos ir įgyjamą šokio patirties apmąstymą, planavimą ir vertinimą).

Visų šių sričių veiklos ugdymo procese yra integralios, plėtojančios mokinių patyrimą, pradedant psichofizinėmis galiomis, baigiant estetine santykiu su šokiu, todėl turi būti nuosekliai ir kryptingai taikomos ugdymo procese. Atsižvelgiant į mokinių patirtį, klasės savitumą, mokyklos kontekstą svarbu rasti šių sričių veiklų ir jų proporcijų dermę ugdymo procese, siekiant geriausiai patenkinti mokinių poreikius, suteikti jiems galimybę pasiekti geriausius mokymosi rezultatus. Atliekant visų sričių veiklas mokiniai skatinami ugdytis pilietiškumo, mąstymo savitumo ir išraiškos laisvės vertybes ir įprasminti jas kasdieniame gyvenime.

10.1.4. Integravimo galimybės

Gali būti vykdomi įvairūs bendri šokio ir kitų mokomųjų dalykų projektai, šokio veikla gali būti integruojama į kitų dalykų pamokas ar šokio pamokose remiamasi kitų dalykų turiniu, pavyzdžiui:

- sprendžiamos bendravimo ir tolerancijos problemos drauge su kitais šokant ir kuriant, pažįstant kitų tautų šokius;
- susipažįstama su įvairių istorinių laikotarpių, kultūrinių epochų, geografinių vietovių šokio paveldu, tradicijomis ir naujovėmis;
- gamtiniame pasaulyje ir jo reiškiniuose atrandama kūrybinių, judesio idėjų;
- šokio veiklos išpūdžiai ir potyriai išreiškiami žodžiu ar raštu tinkamai suformuluotomis mintimis taisyklingai vartojant šokio sąvokas; mokytojai literatūros tekstai naudojami kaip kūrybinės idėjos; ieškoma žodinės ir nežodinės (šokio) raiškos priemonių ir būdų sąsajų;
- rūpinantis savo kūnu pažįstamos jo judėjimo galimybės;
- šokiui kurti, fiksuoti ir demonstruoti naudojamos skaitmeninės technologijos.

10.2. Mokinių gebėjimų raida

Toliau lentelėje nurodoma kiekvienos veiklos srities mokinių gebėjimų raida pagal ugdymo koncentrus, t. y. tai, ką turi gebėti dauguma mokinių baigdami tam tikrą koncentrą. Tai turėtų padėti mokytojams planuoti ugdymo proceso tikslus, kryptis, metodus ir veiklas.

Veiklos sritys	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės
1. Šokio raiška	Šokti ir kurti išreiškiant šokio elementus (judesį, erdvę, ritmą, tempą, judesio jėgą), jungiant judesius į derinius pagal kūrybinį sumanymą ir (arba) šokio žanro ypatumus. Įgyvendinti atskirus klases, mokyklos šokio projekto veiklos etapus.	Šokti ir kurti išreiškiant ir tyrinėjant šokio elementus (judesį, erdvę, ritmą, tempą, judesio jėgą), jungiant judesius į derinius pagal kūrybinį sumanymą ir (arba) istorinį kultūrinį šokio stilių. Atlikti pasirinktą ar nurodytą funkciją (šokti, kurti, repetuoti, pristatyti ir t. t.) šokio projekte.	Šokti ir kurti išreiškiant, tyrinėjant ir derinant šokio elementus (judesį, erdvę, ritmą, tempą, judesio jėgą), jungiant judesius į struktūras pagal kūrybinį sumanymą ir (arba) šokio žanro, stiliaus ypatumus ir siekiant estetiškos kokybės. Vienam ar su grupe inicijuoti ir organizuoti šokio projektą, suplanuoti ir įgyvendinti įvairius veiklos etapus.
2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas	Išsakyti savo nuomonę apie matytą šoki pagal sutartus vertinimo kriterijus, vartoti tinkamas sąvokas. Atpažinti ir įvardyti šokio pavyzdžius, nurodyti bruožus, rodančius šokio žanrą, kraštą.	Nagrinėti stebimą ar atliekamą šoki, remtis šokio vertinimo kriterijais, vartoti tinkamas sąvokas. Atpažinti ir įvardyti šokio pavyzdžius, nurodyti bruožus, rodančius istorinį kultūrinį šokio laikotarpį.	Nagrinėti ir lyginti stebimus ar atliekamus šokius, remtis šokio vertinimo kriterijais, vartoti tinkamas sąvokas. Iš pavyzdžių atpažinti, įvardyti ir palyginti šokius pagal būdingus tam tikro meto, krašto, žanro bruožus.
3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas	Nusakyti šokio paskirtį žmogaus gyvenime. Nusakyti šokio mokymosi sėkmę ir nesėkmes, analizuoti pasiekimų gerinimo būdus.	Paašškinti, kaip asmeninė šokio patirtis veikia šokio keliamus išgyvenimus, šokio suvokimą ir perteikimą. Analizuoti savo šokio mokymosi veiklą ir pasiekimus. Nusakyti mokymosi etapus (planavimas, veikimas, apmąstymas) ir juos įgyvendinti.	Paašškinti, kaip šokio raiška padeda save pažinti, išreikšti, socialiai įtvirtinti, bendrauti. Samprotauti, kaip įgyta šokio mokymosi patirtis padeda kitose mokymosi srityse. Nusakyti galimus mokymosi būdus (stebint, kuriant, analizuojant, vienam ar su draugais) ir pasirinkti tinkamiausią.

10.3. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės, turinio apimtis, vertinimas. 5–6 klasės

Ugdymo gairėse, kurios yra rekomendacinio pobūdžio, aprašoma mokinių ir mokytojo veikla, kurios laukiamas rezultatas – mokinio kompetencija, suprantama kaip nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo visuma. Nuostatos suprantamos kaip mokinių nusiteikimas dalyvauti įvairiose šokio veiklose. Pagrindinio ugdymo

mo pakopoje žinios yra suprantamos kaip šokio atlikimo, kūrimo, stebėjimo ir vertinimo procedūrų žinios, taip pat žinios, susijusios su sąvokomis, terminais, kultūros paveldo ir šiuolaikinio meno informacija. Gebėjimai – tai galios veikti pagal nuostatas, taikant įgytas žinias ir supratimą. Skyrelyje *Turinio apimtis* nurodomos ugdymo turiniui siūlomos temos, galimos idėjos, aspektai, į kuriuos rekomenduojama atsižvelgti organizuojant ugdymo procesą.

10.3.1. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės. 5–6 klasės

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
1. Šokio raiška			
Toleruoti savo ir kito kūno sudėjimą, judėjimo stilių.	1.1. Šokti atsižvelgiant į šokio žanro ypatumus.	1.1.1. Jausti savo kūną ir kontroliuoti judėjimą. 1.1.2. Jausti erdvę (asmeninę ir bendrąją) ir paisyti kitų šokančiųjų buvimo joje. 1.1.3. Paisyti šokio ritmo, tempo ir judesio trukmės. 1.1.4. Perteikti šokio nuotaiką, plastinį judesio pobūdį.	1.1. Mokytojas organizuoja ugdymo procesą pateikdamas kūrybinių užduočių, kurios plėtoja mokinių psichofizinio laisvumo, kūno jautimo, savęs suvokimo ir valdymo gebėjimus. Mokiniai mokosi kontroliuoti save, sukaupti dėmesį, numatyti veiksmus, koordinuoti judesį ir mintį (pvz., paeiliui arba pagal ženklą atliekamas panašus arba priešingas judesys, judesys keičiamas žodžiu). Pabrėžiamas judesių darnos, judėjimo sklandumo, kūno kinestezinių galių ugdymas. Visų užduočių metu mokiniai skatinami tyrinėti šokio elementus (erdvę, ritmą, tempą, judesių jėgą), perteikti dinaminius kontrastus (pvz., greitai ir lėtai; kamuotai smulkiai ir banguotai plačiai; aukštai ir žemai; liūdnei ir linksmai), judėti su įvairiais objektais (su kėde, kamuoliu, dėže, vėduokle, ant stalo), pereiti iš vienos šokio figūros į kitą (iš rato į liniją, į dvi linijas). Mokiniai mokosi įvairių šokių pavieniui, poromis, grupėmis. Mokytojas pateikdamas šokius skatina, kad mokiniai susipažintų su įvairių žanrų šokių bruožais ir juos perteiktų atlikdami, mokydamiesi šokių atrastų savo judėjimo stilių.
Siekti savitai šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.	1.2. Kurti susietas judesių sekas, jungiant judesius į derinius pagal kūrybinį sumanymą ir (arba) šokio žanrą.	1.2.1. Išvelgti kūrybinių idėjų įvairiuose šokio žanruose, kituose meno kūrybiuose, savo gyvenimo įvykiuose ir pan.	1.2. Mokytojas pateikia užduočių, skatinančių mokinius improvizuoti, tyrinėti ir ieškoti judesių, jų erdvinio ir ritminio derinimo galimybių. Žodžiu ir įvairia veikla aiškinamasi šokio kūrybos esmė (idėjų kėlimas, išraiškos priemonių pasirinkimas, šokio ele-

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
Aktyviai dalyvauti pristatant savo, klasės šokio veiklą.	1.3. Įgyvendinti kai kuriuos veiklos etapus klasės, mokyklos šokio projekte.	1.2.2. Išvardyti šokio elementus (judesys, erdvė, ritmas, tempas, judesio jėga) ir jų derinimo galimybes. 1.2.3. Išvardyti šokio kūrybos procesus (improvizavimas, komponavimas) ir jų skirtumus. 1.3.1. Paaiškinti, ko reikia įgyvendinant šokio projektą (iškelti idėją, tinkamai parinkti muziką, kostiumus, atlikėjus, atlikimo vietą).	mentų raiškos galimybės) ir procesai (improvizavimas, komponavimas). Mokytojas skatina mokinius išvelgti idėjų kūrybai kituose meno kūriniuose, artimiausioje aplinkoje, aktualiuose mokiniams gyvenimo įvykiuose. Siūlomi įvairūs improvizavimo ir komponavimo būdai: pavieniui, poromis ir grupėmis. 1.3. Mokiniai mokosi kuriamoms šokio kompozicijoms parinkti muzikinį akompanimentą (įvairių stilių muzika, nemuzikiniai garsai, skaitomas tekstas, tylą), atlikimo vietą (uždara patalpa, atvira erdvė), kostiumus ar jų detales.
2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas			
Domėtis kultūriniu šokio paveldu. Toleruoti įvairių kraštų ir kultūrų šokius.	2.1. Įvardyti šokio pavyzdžius ir nurodyti bruožus, nusakančius šokio žanrą, kraštą. 2.2. Išsakyti savo nuomonę apie matytą šokį, vartojant tinkamas šokio sąvokas.	2.1.1. Skirti tradicinius lietuvių ir kitų tautų šokius. 2.1.2. Skirti pagrindinius šokio žanrus. 2.2.1. Išvelgti estetines šokio savybes (išraiškingumas, žaismingumas), analizuojant šokį taikyti vertinimo kriterijus (pvz., kokie judesiai, kaip siejasi su muzika, kaip išsidėstę šokėjai, kaip tai veikia žiūrovą, ir pan.). 2.2.2. Sekti informaciją apie šokio renginius mokykloje, bendruomenėje, naudojantis IKT, spauda ir kitais šaltiniais.	2.1. Mokytojas pateikia stebėti įvairių šokio žanrų, rūšių pavyzdžių. Mokiniai kartu su mokytoju nagrinėja šokį ieškodami pateiktų pavyzdžių skirtumų ir panašumų šokio elementų, muzikos, kostiumų, šokėjų skaičiaus požiūriu. Lygina šokio žanrus ir rūšis su dailės, muzikos, teatro, literatūros žanrais ir rūšimis, raiškos priemonėmis. 2.2. Mokiniai analizuoja kartu su mokytoju stebimus remdamiesi savo patirtimi ir žiniomis. Mokytojas skatina mokinius dalytis mintimis su draugu, aptarti grupėje ir išsakyti visiems. Mokiniai mokosi išvelgti pagrindinę šokio temą, nuotaiką, išsakyti savo įspūdžius, kuriuos sukėlė stebimas šokis, ir išgyvenimus, patirtus atliekant ar kuriant šokį. Mokiniai skatinami vartoti šokio sąvokas (<i>judesys, erdvė, ritmas, tempas, nuotaika, šokėjai</i> ir kt.). Mokytojas skatina mokinius naudotis įvairiais informacijos šaltiniais (spauda, internetu, televizija, radiju).

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas			
Stengtis pastebėti artimiausios aplinkos šokio reiškinius.	3.1. Nusakyti šokio funkcijas žmogaus ir visuomenės gyvenime.	3.1.1. Skirti pagrindines šokio rūšis (ritualiniai, socialiniai, buitiniai, scenos šokiai).	3.1. Mokiniai stebi šokį įvairioje aplinkoje įvairių visuomeninio gyvenimo įvykių metu (teatre, miesto šventėje parke, lauko scenoje, televizijos laidoje) ir grupėmis, kartu su mokytoju aptaria ten atliekamų šokių skirtumus ir panašumus.
Siekti įgyti šokio žinių ir naujų potyrių.	3.2. Apmąstyti, ko mokėsi per šokio pamokas, nusakyti, kuri veikla labiausiai patiko.	3.2.1. Nusakyti turimą šokio patirtį (pvz., ko mokėsi – šokti, kurti, stebėti, kokių šokių moka).	3.2. Mokant mokyti mokiniai skatinami aktyviai tyrinėti savo psichofizines galias (pvz.: „Ar galiu atlikti įdomų apsisukimą, aukštą šuolį?“), plėtoti metakognityvinius gebėjimus (pvz.: „Man labai gerai sekasi pašokti aukštai, bet nesiseka suderinti judesių su draugu, mums abiem reikėtų labiau susikaupti“).

10.3.2. Turinio apimtis. 5–6 klasės

10.3.2.1. Šokio raiška. Pateikiami būdingi pagrindinių žanrų (liaudies, pramoginio, klasikinio (baleto), šiuolaikinio, breiko ir kt.) šokio žingsniai, jų deriniai, šokiai ar jų fragmentai. Supažindinama su įvairia šokio ritmika (pvz., dviejų dalių metro – polka, ča ča ča, trijų dalių metro – polonezas, valsas ir kt.). Kūrybai siūloma naudoti įvairios kilmės (pvz., buitinius, pantomimos, abstrakčius, šokio), kontrastingus (pvz., aukštas šuolis, staigus kritimas, lėtas vertimasis, banguotas atsikėlimas, staigus sukynys) judesius. Aiškinamasi šokio elementų raiškos ir kūrybos procesų ypatumai kuriant ir analizuojant įvairių šokio žanrų pavyzdžius. Mokyti parenkama pavyzdžių, atitinkančių psichofizines mokinių galias. Nereikalaujama žingsnius atlikti techniškai. Skatinama mokantis šokių pažinti savo kūną, fizines judėjimo galias, jas plėtoti. Supažindinama su kūrybos procesais (improvizavimas, komponavimas) ir būdais (pavieniui, poromis, grupėmis).

10.3.2.2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas. Stebėti pateikiama įvairių šokio žanrų pavyzdžių (liaudies, pramoginio, klasikinio (baleto), šiuolaikinio, breiko ir kt.). Aptariamas šokis įvairiose kultūrose: tradicijos ir dabartis (pvz., lietuvių apeigų šokiai, Vakarų Europos, Lotynų ir Šiaurės Amerikos buitiniai šokiai, Europos ir Azijos scenos šokiai, Afrikos čiabuvių, Amerikos indėnų ritualiniai šokiai ir kt.).

10.3.2.3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas. Stebimas šokis artimiausioje aplinkoje – klasėje, mokykloje, miesto, kaimo šventėje, televizijoje, teatre ir pan. Aptariama stebimų šokių reikšmė ir funkcijos kultūriniame bendruomenės gyvenime. Siūloma rinkti informaciją apie mokykloje vykstančius šokio renginius ar renginius, kuriuose esama šokio fragmentų, ir ja dalytis su klasės draugais, tėvais įvairiomis komunikacijos priemonėmis – žodžiu, raštu, elektroniniu paštu. Skatinama apmąstyti savo patirtį ir numatyti artimiausią šokio mokymosi perspektyvą (ko norėtų išmokti per kitą pamoką, semestrą, per kitus mokslo metus, gal norėtų mokyti papildomai būrelyje).

10.3.3. Vertinimas. 5–6 klasės

10.3.3.1. Šiame skyrelyje pateikiami bendriausi trijų lygių – patenkinamo, pagrindinio ir aukštesniojo – kiekvienos veiklos srities mokinių pasiekimų aprašai. Jais nusakomi gebėjimai, žinios ir supratimas, kuriuos mokinys turi būti įgijęs ugdymo koncentro pabaigoje. Nuostatos atskirai nevertinamos, jų raiška atspindi visų trijų lygių pasiekimuose. Nurodomi pasiekimų lygių požymiai padės mokytojams įvertinti mokinių pasiekimus ir numatyti tolesnius mokymosi uždavinius, ugdymo proceso organizavimo kryptis.

10.3.3.2. Mokinių pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės

Pasiekimų sritys \ Lygiai	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
Šokio raiška	Turi paskirų žinių apie vieną ar du šokio žanrus ir skirtingų kraštų šokius, atlieka juos padedamas mokytojo. Šokdamas iš dalies atsižvelgia į šokio žanro ypatumus. Stokoja kūrybinių idėjų, padedamas mokytojo sujungia keletą judesių į seką. Improvizuoja ir komponuoja judesius tik kartu su kitais, padedamas mokytojo. Įgyvendina vieną veiklos etapą klasės šokio projekte.	Turi išsamesnių žinių apie įvairių kraštų ir žanrų šokių pagrindinius žingsnius, šokius, geba juos atlikti. Šokdamas atsižvelgia į šokio žanro ypatumus. Įžvelgia kūrybinių idėjų įvairiuose šokio žanruose, kasdieniame savo gyvenime. Jungia judesius į keletą įvairių sekų atsižvelgdamas į kūrybinį sumanymą. Improvizuoja ir komponuoja judesius grupėje ir pavieniui, padedamas mokytojo. Įgyvendina 2–3 veiklos etapus klasės šokio projekte.	Turi išsamių ir tvirtų žinių apie įvairius šokio žanrus, skirtingų kraštų šokius, geba juos atlikti atsižvelgdamas į būdingus bruožus. Įžvelgia netikėtų kūrybinių idėjų įvairiuose šokio žanruose, kituose meno kūriniuose, savo gyvenimo įvykiuose. Išradingai jungia judesius į keletą įvairių judesių derinių, atsižvelgdamas į kūrybinį sumanymą. Savarankiškai improvizuoja ir komponuoja judesius ir grupėje, ir pavieniui. Įgyvendina 3–4 veiklos etapus klasės ir (arba) mokyklos šokio projekte.
Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas	Padedamas mokytojo įvardija vieną du kontrastingų šokio žanrų ar kraštų šokio pavyzdžius. Savais žodžiais apibūdina šokį.	Iš pavyzdžių atpažįsta įvairių žanrų, kraštų šokius, nurodo būdingus jų bruožus. Dažnai tinkamai vartoja šokio sąvokas.	Iš pavyzdžių atpažįsta įvairių žanrų, kraštų šokius, nurodo būdingus jų bruožus, susieja su geografine vieta, papročiais. Svarsto galimas įvairių žanrų ar kraštų šokių sąsajas. Tinkamai vartoja šokio sąvokas.
Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas	Padedamas mokytojo įvardija vieną dvi šokio rūšis, vieną šokio funkciją žmogaus gyvenime.	Iš pavyzdžių atpažįsta pagrindines šokio rūšis, nusako šokio funkcijas žmogaus ar visuomenės gyvenime.	Iš pavyzdžių atpažįsta pagrindines šokio rūšis, jas palygina. Nusako šokio funkcijas žmogaus ar visuomenės gyvenime, svarsto, kaip jos susijusios su geografine vieta.
Mokėjimas mokytis	Savo veiklos sėkmę ir nesėkmes nusako padedamas mokytojo. Negali nusakyti veiklos gerinimo būdų (pvz., ką reikėtų padaryti, kad pasisektų).	Nusako savo šokio veiklos sėkmę ir nesėkmes (pvz.: „Man šiandien gerai sekėsi kurti kartu su draugu“). Ieško, kaip pagerinti šokio veiklą (pvz.: „Man reikėtų labiau pasistengti improvizuojant judesius“).	Pastebi savo šokio veiklos išskirtinumus ir juos pagrindžia (pvz.: „Labai gerai pasiekė perteikti nuotaką, nes...“). Svarsto veiklos rezultatų gerinimo galimybes ir aktyviai veikia ta kryptimi.

10.4. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės, turinio apimtis, vertinimas. 7–8 klasės

Ugdymo gairėse, kurios yra rekomendacinio pobūdžio, aprašoma mokinių ir mokytojo veikla, kurios laukiamas rezultatas – mokinio kompetencija, suprantama kaip nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo visuma. Nuostatos suprantamos kaip mokinių nusiteikimas dalyvauti įvairiose šokio veiklose. Pagrindinio ugdymo pakopoje žinios yra suprantamos kaip šokio atlikimo, kūrimo, stebėjimo ir vertinimo procedūrų žinios, taip pat žinios, susijusios su sąvokomis, terminais, kultūros paveldo ir šiuolaikinio meno informacija. Gebėjimai – tai galios veikti pagal nuostatas, taikant įgytas žinias ir supratimą. Skyrelyje *Turinio apimtis* nurodomos ugdymo turiniui siūlomos temos, galimos idėjos, aspektai, į kuriuos rekomenduojama atsižvelgti organizuojant ugdymo procesą.

10.4.1. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės. 7–8 klasės

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
1. Šokio raiška			
Pagarbiai bendrauti šokant kartu su kitu.	1.1. Šokti atsižvelgiant į istorinį kultūrinį šokio stilių.	1.1.1. Rodyti taisyklingos laikysenos, koordinuoto judėjimo pagrindus. 1.1.2. Tyrinėti šokio elementus (judesį, erdvę, ritmą, tempą, judesio jėgą) ir jų raiškos variantus.	1.1. Mokytojas teikia kūrybinių užduočių judėjimo sklاندumui, laisvumui, kūno kinestezinėms galioms ugdyti. Mokiniai tyrinėja traukos jėgos poveikį žmogaus laikysenai, judėjimui, šokiui saugiai, taisyklingai pakildami ir nusileisdami (šuolių metu), krisdami ir atsikeldami (vertimosi metu). Mokiniai mokosi derinti raumenų tempimą ir atpalaidavimą su kvėpavimu (siekiant išvengti traumų), taisyklingai kvėpuoti šokant ir kasdieniame gyvenime. Mokiniai analizuoja vidinį ir išorinį ritmą (šokio, muzikos, grupės judėjimo). Mokosi judėti poroje liečiantis įvairiomis kūno dalimis (rankomis, nugara, galva), perkeliant savo svorį kitam (remiantis nugara, šonu), naudojant įvairius atramos taškus (remiantis abiem rankom ir koja, viena koja ir ranka). Mokytojas rodo įvairių istorinių kultūrinių epochų šokių žingsnius, jų derinius, šokius ar jų fragmentus, mokiniai turtina judesių ir šokio patirtį nagrinėdami ir šokdami siūlomus šokius.
Siekti savitai kurti ir šokti pavieniui, poroje ir grupėje.	1.2. Kurti susietas judesių sekas, jungti jas į derinius pagal kūrybinį sumanymą, šokio formą ir stilių.	1.2.1. Išvelgti kūrybinių idėjų įvairiuose istoriniuose šokio stiliuose, kasdienio gyvenimo aktualijose ir pan. 1.2.2. Skirti šokio formas (solo, duetas, ansamblis). 1.2.3. Nusakyti struktūrines šokio dalis (pradžią, vystymą, pabaigą).	1.2. Nuodugniau nagrinėjami ir tyrinėjami šokio kūrimo etapai (improvizavimas, judesių išbandymas, atrinkimas, plėtojimas, repetavimas) įvairiai bendradarbiaujant (pvz., šoki kuria vienas, kiti atlieka, teikia siūlymų; šoki kuria, tariasi, derina, keičia ir atlieka visi grupės nariai). Mokiniai analizuoja struktūrines šokio dalis (pradžią, vystymą, pabaigą) improvizuodami ir komponuodami šokio etiudus.

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
Bendradarbiauti su kitais planuojant ir organizuojant šokio veiklą.	1.3. Atlikti pasirinktą ar numatytą funkciją šokio projekte (šokti, kurti, repetuoti, pristatyti ir t. t.).	1.3.1. Nusakyti šokio projekto sudedamųjų dalių (choreografijos, muzikos, atlikėjų, kostiumų, scenografijos, apšvietimo) ir atlikimo vietos (scenoje, gamtoje, gatvėje) tarpusavio priklausomybę ir į ją atsizvelgti įgyvendinant šokio projektą. 1.3.2. Panaudoti IKT rengiant šokio projekto planą ir kai kurias sudedamąsias dalis (muziką, scenografiją, plakatus).	Mokiniai patys kelia kūrybines idėjas, remdamiesi aktualiais jaunimui šokio stiliais ir judėjimo būdais. 1.3. Mokiniai siūlo šokio projekto idėjų, parengia kūrybinio sumanymo įgyvendinimo planą, parenka atlikimo vietą, parengia pristatymą (programėlės, plakatai, skrajutės, informacija mokyklos tinklalapyje). Mokiniai mokosi tartis, išrinkti tinkamiausią variantą. Skatinama įgyvendinant projektą naudotis šiuolaikinėmis technologijomis ir informacinėmis komunikacinėmis priemonėmis. Atlikus užduotis mokytojas organizuoja darbų aptarimą. Pagal galimybes užfiksavę projektus vaizdo laikmenose mokiniai kartu stebi ir analizuoja, vertina vieni kitų įnašą į bendrą darbą.
2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas			
Domėtis istoriniu šokio paveldu.	2.1. Įvardyti šokio pavyzdžius ir nurodyti bruožus, kurie nusako šokio priklausomybę istoriniam kultūriniam tarpsniui.	2.1.1. Skirti pagrindinius šokio stilius ir susieti juos su istoriniu laikotarpiu, kultūrine epocha.	2.1. Mokytojas, supažindindamas su konkrečia epocha, pateikia būdingiausių kūrinių, atskleidžiančių to meto dvasią. Mokiniai kartu su mokytoju stebi ir nagrinėja įvairių istorinių kultūrinių stilių šokius, remiasi istorijos ir geografijos žiniomis apie socialines šokio kūrinių atsiradimo aplinkybes, kitų menų įtaką.
Priimti skirtingą kito nuomonę.	2.2. Išsakyti nuomonę apie matytą šoki, remtis šokio vertinimo kriterijais, vartoti tinkamas sąvokas.	2.2.1. Pateikti pavyzdžių, kaip šokis buvo vertinamas įvairiose istorinėse kultūrinėse epochose (pvz., garbinamas antikoje, smerkiamas viduramžiais, aukštinamas baroko epochoje). 2.2.2. Sekti ir rinkti informaciją apie šokio renginius mokykloje, gyvenamojoje vietoje, naudojantis IKT, spauda ir kitais šaltiniais.	2.2. Mokiniai analizuoja istorinį kultūrinį Vakarų Europos šokio kontekstą, remiasi kitų meno dalykų, istorijos, literatūros žiniomis apie etiketą, bendravimo tradicijas ir taisykles, jų kaitą ir apraiškas šių dienų gyvenime. Mokytojas skatina mokinius naudotis įvairiais informacijos šaltiniais (spauda, internetu, televizija, radiju).

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas			
Įžvelgti šokio reikšmę kasdieniame gyvenime.	3.1. Analizuoti asmeninės šokio patirties įtaką šokio išgyvenimui, suvokimui ir raiškai.	3.1.1. Išgyventi, suvokti ir išsakyti šokio perteikiamas prasmes. 3.1.2. Įžvelgti šiandienos šokio tendencijas ir madas.	3.1. Mokiniai nagrinėja, kaip priklausymas socialinei grupei atsispindi judesio raiškos, kostiumo, šokio atlikimo erdvės, manierų ypatumais. Lygina savo ir kitų patirtus išpūdžius ir nuomonę apie šoki, aiškinasi, kas turi įtakos skirtingoms žiūrovų nuomonėms (pvz., patirtis, socialinis sluoksnis, interesai, išsilavinimas ir pan.). 3.2. Mokytojas skatina mokinius įsivertinti savo patirtį, racionaliai paskirstyti savo laiką įvairiems mokymosi etapams (planavimui, veikimui, apmąstymams). Mokiniai mokosi susirasti informaciją apie vykstančius šokio renginius, numato jų lankymą ir aptarimą. Svarsto apie dalyvavimo kultūriniuose renginiuose reikšmę savo gyvenime (pvz., galima susirasti draugų, išmanyti naujausias šokio meno tendencijas ir madas, išlavinti savo skonį ir pan.).
Siekti gerinti savo šokio veiklos rezultatus.	3.2. Analizuoti savo veiklą ir laimėjimus mokantis šokio.	3.2.1. Nusakyti mokymosi etapus (planavimas, veikimas, rezultatų apmąstymas) ir juos įgyvendinti.	

10.4.2. Turinio apimtis. 7–8 klasės

10.4.2.1. Šokio raiška. Kuriant ir atliekant siūlomos įvairios šokio formos (solo, duetas, ansamblis), judesių plėtojimo kryptys – siužetinė (pvz., „Liūdna tvoros istorija“) ir nesiužetinė (abstrakčioji) (pvz., „Rudens spalvos“). Tyrinėjami duetinio šokio (susikabinimai, pakėlimai, sukiniai poroje) ir masinio šokio (šokėjų išsidėstymas, sinchroniškumas ir asinchroniškumas, simetrija ir asimetrija) ypatumai. Aiškinamasi šokio pradžios, plėtojimo ir pabaigos modeliavimas kuriant ir analizuojant įvairias šokio formas ir judesių plėtojimo kryptis. Kadangi šio amžiaus mokiniams aktualu šiuolaikiniai šokio stiliai (gatvės šokis, breikas, hipopas, šiuolaikinis šokis), nagrinėjamas jų ir istorinių šokio stilių ryšys, siūloma atlikti įvairių istorinių kultūrinių epochų šokius ar jų fragmentus (pvz., Renesanso – branlis, pavana, galjarda, baroko – kontradansas, menuetas, romantizmo – valsas, polka ir kt.). Skatinama mokantis šokių pažinti savo judėjimo stilių. Su mokiniams aptariami šokių stiliai, kuriuos jie žino ir kurių norėtų išmokti. Kurį nors šokio stilių išmanantys vaikai skatinami dalytis turima patirtimi, išmo-

kyti tų šokių kitus. Aptariama, kodėl vienas ar kitas šokio stilius ar žanras yra lengviau ar sunkiau išmokstamas, nuo ko tai priklauso (pvz., nuo šokio žingsnių sudėtingumo, atlikimo manieringumo, turimos šokio patirties ir pan.).

Turinio minimumas. Pakanka išmokti bent vieną kurios nors epochos šoki ar jo fragmentą. Atliekant kūrybinę užduotį pakanka panaudoti vieną šokio formą (duetas ar ansamblis) ar judesių plėtojimo kryptį (siužetinis šokis). Pakanka išmokti bent vieną šoki ir parodyti jį klasės draugams, aptarti šokio mokymosi procesą ir rezultatus.

10.4.2.2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas. Išsamiau nagrinėjama Vakarų Europos šokio kultūra (pvz., Renesanso buitiniai dvarų ir valstiečių šokiai, baroko epochos baletas, nūdienos jaunimo šokiai). Aptariama šokio etika ir etiketas įvairiais istoriniais tarpsniais. Analizuojamas socialinis šokio aspektas (pvz., savęs įtvirtinimas breiko „kovomis“). Nagrinėjama žiūrovo patirties ir nuostatų įtaka šokio suvokimui (pvz., ką reikia matyti žiūrint šoki, kodėl žmonės skirtingai supranta šoki).

Turinio minimumas. Pakanka skirti praeities ir dabarties šokio pavyzdžius ir savais žodžiais juos apibūdinti.

10.4.2.3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas. Siekiant sudominti mokinius šokio paveldu, istoriniais stiliais, mokomoji medžiaga pateikiama pradedant nuo šių dienų aktualių jaunimo pamėgtų šokio stilių (gatvės šokio, breiko, hiphopo, šokio pagal populiariąją muziką ir pan.). Aiškinamasi šokio kultūros mados (pvz., muzikovaizdžiai, populiariosios muzikos dainininkų šokėjų grupės ir pan.) ir akademinio šokio apraiškos (pvz., šiuolaikinis šokis, šiuolaikinis baletas ir pan.). Analizuojama šokio mokymosi prasmė ir reikšmė.

Turinio minimumas. Pakanka įvardyti savo mėgstamą šokio stilių, savais žodžiais jį apibūdinti.

10.4.3. Vertinimas. 7–8 klasės

10.4.3.1. Šiame skyrelyje pateikiami bendriausi trijų lygių – patenkinamo, pagrindinio ir aukštesniojo – kiekvienos veiklos srities mokinių pasiekimų aprašai. Jais nusakomi gebėjimai, žinios ir supratimas, kuriuos mokinys turi būti įgijęs ugdymo koncentro pabaigoje. Nuostatos atskirai nevertinamos, jų raiška atspindi visų trijų lygių pasiekimuose. Nurodomi pasiekimų lygių požymiai padės mokytojams įvertinti mokinių pasiekimus ir numatyti tolesnius mokymosi uždavinius, ugdymo proceso organizavimo kryptis.

10.4.3.2. Mokinių pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės

Pasiekimų sritys / Lygiai	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
Šokio raiška	Turi paskirų žinių apie istorinius kultūrinius šokio stilius, padedamas mokytojo atlieka keletą dviejų skirtingų epochų šokio žingsnių, jų derinių. Šokdamas iš dalies perteikia šokio stiliaus ypatumus. Stokoja kūrybinių idėjų, padedamas mokytojo sujungia keletą judesių į seką. Kurdamas judesių sekas iš dalies atsižvelgia į šokio formą ir stilių, laikosi šokio struktūros principų padedamas mokytojo. Atlieka vieną numatytą funkciją šokio projekte.	Turi išsamesnių žinių apie įvairius istorinius kultūrinius šokio stilius, savarankiškai atlieka keletą šokio žingsnių derinių ir (arba) skirtingų epochų šokių. Šokdamas perteikia šokio stiliaus ypatumus. Ižvelgia kūrybinių idėjų įvairiuose šokio stiliuose, kasdienio gyvenimo aktualijose. Kurdamas judesių sekas atsižvelgia į šokio formą ir stilių padedamas mokytojo, savarankiškai laikosi šokio struktūros principų. Atlieka vieną pasirinktą ir vieną numatytą funkciją šokio projekte.	Turi išsamių ir tvirtų žinių apie įvairius istorinius kultūrinius šokio stilius, savarankiškai atlieka keletą šokio žingsnių derinių ir (arba) skirtingų epochų šokių. Šokdamas perteikia šokio stiliaus ypatumus. Paisyti šokio etiketo taisyklių. Ižvelgia netikėtų kūrybinių idėjų įvairiuose šokio stiliuose, kasdienio gyvenimo aktualijose. Kurdamas judesių sekas savarankiškai atsižvelgia į šokio formą ir stilių, laikosi šokio struktūros principų. Atlieka keletą pasirinktų ir numatytų funkcijų šokio projekte.
Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas	Padedamas mokytojo atpažįsta ir įvardija vieną du skirtingų šokio stilių ar intencijų pavyzdžius. Savais žodžiais apibūdina šokį.	Iš pavyzdžių atpažįsta įvairių stilių, intencijų šokius, nurodo būdingus jų bruožus. Dažnai tinkamai vartoja šokio sąvokas.	Iš pavyzdžių atpažįsta įvairių stilių ir intencijų šokius, nurodo būdingus jų bruožus, susieja su istoriniu kultūriniu laikotarpiu. Svarsto galimas socialinio konteksto ir estetinių šokio ypatybių sąsajas. Tinkamai vartoja šokio sąvokas.

Lygiai Pasiekimų sritys	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas	Padedamas mokytojo įvardija mėgstamą šokio stilių. Savais žodžiais jį apibūdina.	Nusako šių dienų šokio tendencijas, išvardija mėgstamus šokio stilius, paaiškina, kodėl jam šie stiliai artimi.	Apibūdina šių dienų šokio stilius, palygina juos. Vartodamas šokio sąvokas analizuoja savo mėgstamo šokio stiliaus ir savo turimos šokio patirties ryšius. Nagrinėja įvairias nuomones apie šių dienų šoki.
Mokėjimas mokytis	Padedamas mokytojo nusako savo šokio mokymosi sėkmę ar sunkumus. Negali pasirinkti jam labiausiai besisekančios veiklos.	Nusako savo šokio mokymosi sėkmę ir nesėkmes. Išbando ir pasirenka labiausiai besisekančią šokio veiklą, numato, kaip gerinti tos veiklos rezultatus.	Analizuoja savo šokio mokymosi veiklą. Aktyviai veikdamas besisekančioje veikloje, išbando ir kitas veiklas, numato, ką reiktų daryti, kad sektųsi ir tos veiklos, kurios nėra jam itin artimos.

10.5. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės, turinio apimtis, vertinimas. 9–10 klasės

Ugdymo gairėse, kurios yra rekomendacinio pobūdžio, aprašoma mokinių ir mokytojo veikla, kurios laukiamas rezultatas – mokinio kompetencija, suprantama kaip nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo visuma. Nuostatos suprantamos kaip mokinių nusiteikimas dalyvauti įvairiose šokio veiklose. Pagrindinio ugdymo pakopoje žinios yra suprantamos kaip šokio atlikimo, kūrimo, stebėjimo ir vertinimo procedūrų žinios, taip pat žinios, susijusios su sąvokomis, terminais, kultūros paveldo ir šiuolaikinio meno informacija. Gebėjimai – tai galios veikti pagal nuostatas, taikant įgytas žinias ir supratimą. Skyrelyje *Turinio apimtis* nurodomos ugdymo turiniui siūlomos temos, galimos idėjos, aspektai, į kuriuos rekomenduojama atsižvelgti organizuojant ugdymo procesą.

10.5.1. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės. 9–10 klasės

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
1. Šokio raiška			
<p>Drąsiai šokti ir priimti savo kūną tokį, koks jis yra.</p> <p>Pasitikėti kūrybinėmis savo galiomis.</p> <p>Pasitikėti kitais ir bendradarbiauti įgyvendinant šokio veiklas.</p>	<p>1.1. Šokti perteikiant žanro, stiliaus ypatumus, siekiant estetiškos kokybės (pvz., judesių sklandumo, laisvumo, išraiškingumo).</p> <p>1.2. Kurti šokio struktūras atsižvelgiant į kūrybinį sumanymą, šokio žanrą ar stilių.</p> <p>1.3. Vienam ar su grupe inicijuoti ir (arba) organizuoti šokio projektą, planuoti ir įgyvendinti įvairius veiklos etapus.</p>	<p>1.1.1. Rodyti psichofizinio laisvumo ir aktyvumo pagrindus.</p> <p>1.1.2. Tyrinėti ir kurti šokio elementų (judesys, erdvė, ritmas, tempas, judesio jėga, dinamika) struktūrą.</p> <p>1.2.1. Įžvelgti kūrybinių idėjų įvairiuose šokio stiliuose, žanruose, šiuolaikinėse technologijose.</p> <p>1.2.2. Taikyti įvairius solisto ir šokėjų grupės bei šokėjų tarpusavio erdvinis ryšius.</p> <p>1.2.3. Išvardyti šokio dramaturgijos principus (įžanga, vystymas, kulminacija, koda).</p> <p>1.3.1. Išvardyti šokio projekto organizavimo etapus, kūrybos aptarimo ir apibendrinimo organizavimo ypatumus. Pasiskirstyti pareigomis įgyvendinant šokio projektą.</p> <p>1.3.2. Naudotis IKT rengiant šokio projekto planą ir kai kuriuos etapus, skleidžiant informaciją apie projektą.</p>	<p>1.1. Mokytojas teikia kūrybinių užduočių judėjimo laisvumui, sklandumui, judesio stiprumui, aktyvumui ugdyti. Mokiniai mokosi kūrybingai interpretuoti pateikiamus šokius, atrasti savitą požiūrį ir atlikimo manierą. Mokytojas pokalbiais, diskusijomis skatina mokinius suvokti ir perteikti pagrindinę šokio mintį, autoriaus sumanymus, stiliaus bei žanro ypatumus.</p> <p>1.2. Mokytojas skatina mokinius kurti grupėmis, ieškoti kūrybinių idėjų šokio paveldo kūriniuose ir šiuolaikinėse šokio formose. Siūloma išbandyti įvairius šokio dramaturgijos principus (kulminacija ir atoslūgis, vystymas ir kulminacija ir kt.). Mokiniai mokosi įžvelgti kūrybinių idėjų įvairiuose šokio stiliuose ir žanruose, aiškindamiesi jiems būdingą estetiką. Įgyvendindami kūrybinius sumanymus mokosi taikyti būdingas įvairių šokio stilių ir žanrų išraiškos priemones (šokio žingsniai, komponavimo principai, atlikimo maniera ir kt.).</p> <p>1.3. Mokiniai mokosi suburti grupę, parinkti ir pateikti kūrybines užduotis, tinkamai jungti judesius (pasiūlydami savo variantų, parodydami, užduodami klausimų). Mokytojas padeda mokiniams suburti kitų klasių mokinius bendram projektui, parūpinti patalpą, sukviesti žiūrovus. Skatinama įgyvendinant projektą naudotis šiuolaikinėmis technologijomis ir informacinėmis komunikacinėmis priemonėmis. Atlikę užduotis mokiniai rengia aptarimus, kviečiasi vertintojus (kitų klasių mokinius, kitų dalykų mokytojus).</p>

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas			
<p>Gerbti šokio tradicijas ir domėtis šiuolaikiniais šokio reiškiniiais.</p> <p>Korektiškai ginti savo nuomonę, dalyvauti diskusijose.</p>	<p>2.1. Iš pavyzdžių atpažinti ir palyginti šokius pagal būdingus tam tikro meto, krašto, žanro, stiliaus šokio bruožus.</p> <p>2.2. Išsakyti nuomonę apie matytą šoki remiantis šokio vertinimo kriterijais, vartoti tinkamas sąvokas.</p>	<p>2.1.1. Skirti stilistinę šokio įvairovę, nusakyti jos santykį su praeities šokio menu.</p> <p>2.1.2. Nusakyti šiuolaikinių technologijų ir žiniasklaidos poveikį šokio menui.</p> <p>2.2.1. Paisyti šokio nagrinėjimo ir vertinimo aspektų (šokio elementų panaudojimas, atlikimo technika ir būdas, vieta, estetinės ypatybės ir kt.).</p> <p>2.2.2. Sekti, rinkti ir pristatyti informaciją apie šokio renginius Lietuvoje ir užsienyje, naudojantis IKT, spauda ir kitais šaltiniais.</p>	<p>2.1. Mokiniai stebi šokio kūrinis, nagrinėja juos, bando atpažinti ir išvardyti bruožus, nusakančius šokio laikotarpį, kraštą, žanrą, stilių ir šokio elementų (judesys, erdvė, ritmas, tempas, judesio jėga, dinamika) raišką. Pagal galimybes mokiniai patys naudojami kūrybos procese kompiuterinėmis technologijomis ir analizuoja jų įtaką šokio raiškos priemonėms ir galimybėms bei šokio menui apskritai.</p> <p>2.2. Mokytojas teikia kūrybinių rašto, žodinių interpretavimo užduočių analizuojant šokio raiškos priemones, menines vertybes, šokio keliamus išgyvenimus. Mokiniai skatinami išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę. Rengiamos grupinės diskusijos, grupių nuomonės pristatymai. Tinka rengti mokyklines konferencijas, kurių metu mokiniai grupėmis nagrinėja aktualias šokio meno problemas (pvz., originalumas, kičas, masinė kultūra, pramoginiai elementai, ateities šokio formos ir pan.). Mokytojas skatina mokinius naudotis įvairiais informacijos šaltiniais (spauda, internetu, televizija, radiju).</p>
3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas			
<p>Dalyvauti kultūriniame šokio gyvenime.</p> <p>Išvelgti šokio mokymosi teikiamą naudą.</p>	<p>3.1. Paaiškinti, kaip šokio raiška padeda save pažinti, išreikšti, bendrauti, socialiai save įtvirtinti.</p> <p>3.2. Palyginti šokio ir kitų dalykų mokymosi skirtumus ir panašumus.</p>	<p>3.1.1. Suprasti fizinės ir psichologinės patirties, įgytos šokant, reikšmę visapusiškai asmenybės saviugdai, šokio meno reikšmę socialiniuose santykiuose.</p> <p>3.2.1. Nusakyti, kuo šokio žinios ir gebėjimai naudingi kasdieniame gyvenime (ugdantis įpročius, nuostatas, poreikius, meninį skonį).</p>	<p>3.1. Mokytojas kartu su mokiniais diskutuoja, kaip šokiu perteikiamos aktualios visuotinės ir asmeninės problemos. Nagrinėjama socialinė šokio reikšmė ir aktualumas. Aiškinamasi šokant dažniausiai pasitaikančios traumos, jų prevencija, kūno apšilimo pradedant šokti ir atvėsimo baigus šokti svarba.</p> <p>3.2. Mokytojas skatina analizuoti šokio ir kitų dalykų mokymosi ypatumus, naudotis mokantis įgyta patirtimi kasdieniame gyvenime (pvz., kūrybingai spręsti kasdienes problemas, konfliktus, savarankiškai tobulėti ir siekti naujų žinių ir potyrių išbandant naują veiklą). Mokiniai diskutuoja tarpusavyje, kokią naudą teikia šokio veiklos patirtis (pvz., taisyklinga laikysena, koordinuotas judėjimas, laisvas išraiškingas šokis pasilinksminimų metu).</p>

10.5.2. Turinio apimtis. 9–10 klasės

10.5.2.1. Šokio raiška. Tyrinėjami kokybiniai judesio ypatumai (dydis, kryptis, intensyvumas, trajektorija, forma, tėkmė) ir tikslai (lenkimas, sukimas, ištiesimas, atrama ir jos netekimas, pusiausvyra ir jos netekimas). Judama pagal paties kuriamą išorinį ritmą (pvz., judant dainuoti, groti; šokant kalbėti). Derinami vienos ir nevienodos trukmės, staigūs, netikėti ir iššęsti, sulėtinti judesiai, tas pats judesys atliekamas *par terre* (ant žemės) ir *en l'air* (ore), siekiant atrasti naujus dinamikos niuansus. Taikomi įvairūs šokio kūrybos principai (pergrupavimas, atsitiktinumas, klaida, veiksmas ir atsakas, kopijavimas), šokis pokalbis, šokis pasakojimas, perteikiami socialiniai vaidmenys (pvz., „benamis“, „popmuzikos žvaigždė“, „tarnautojas“). Skatinant mokinius aktyviai įsitraukti į mokymosi procesą siūlomi projektiniai šokio darbai, kuriuos jie atlieka grupėmis, patys planuoja laiką ir sąnaudas siekdami įgyti naujos vadybinės patirties, žinių ir gebėjimų.

Turinio minimumas. Pakanka atlikti bent vieną šoki atsižvelgiant į to šokio ypatumus. Sklandžiai sujungti keletą judesių derinių į bent vieną dinaminę struktūrą. Pakanka pasirinkti bent vieną veiklą šokio projekte, per kurią išmokytą arba planuoti savo mokymosi procesą, arba apmąstyti savo laimėjimus.

10.5.2.2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas. Nagrinėjama stilistinė šokio įvairovė (pvz., tradiciniai Lietuvos regionų šokiai, sceninis lietuvių liaudies šokis, lietuviškojo baletu ištakos, šiuolaikinis šokis, P. Čaikovskio baletai, J. Štrauso valsai, ekspresionistinis vokiečių šokio teatras, samba ir brazilų karnavalai, tango, amerikiečių stepas, džiazas ir šiuolaikinis šokis, japonų

Butoh šokis ir kt.). Susipažįstama su šokio užrašymo būdais ir sistemomis (pvz., pirmąsiais piešiniai senovės Egipte, Indijoje, XVIII a. Prancūzijos baletu užrašymo sistema, R. Labano judesių užrašymo sistema (XX a., Vokietija), liaudies šokio užrašymo sistema, filmavimas).

Turinio minimumas. Pakanka įvardyti bent du stilistiškai skirtingus šokius ir savais žodžiais juos apibūdinti.

10.5.2.3. Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas. Nagrinėjami kasdienio gyvenimo, dramatiškų įvykių, socialinių problemų (bedarbystės, narkomanijos) atspindžiai šokyje, humoro, satyros, ironijos, žiaurumo temos. Aiškinamasi šokio ir kitų dalykų mokymosi ypatumai, ieškoma mokymosi būdų ir strategijų sąsajų.

Turinio minimumas. Pakanka išvelgti ir nurodyti bent vieną socialinį pateikto šokio aspektą.

10.5.3. Vertinimas. 9–10 klasės

10.5.3.1. Šiame skyrelyje pateikiami bendriausi trijų lygių – patenkinamo, pagrindinio ir aukštesniojo – kiekvienos veiklos srities mokinių pasiekimų aprašai. Jais nusakomi gebėjimai, žinios ir supratimas, kuriuos mokinys turi būti įgijęs ugdymo koncentro pabaigoje. Nuostatos atskirai nevertinamos, jų raiška atspindi visų trijų lygių pasiekimuose. Nurodomi pasiekimų lygių požymiai padės mokytojams įvertinti mokinių pasiekimus ir numatyti tolesnius mokymosi uždavinius, ugdymo proceso organizavimo kryptis.

10.5.3.2. Mokių pasiekimų lygių požymiai. 9–10 klasės

Pasiekimų sritys	Lygiai	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
Šokio raiška		Turi paskirų žinių apie šokio įvairovę. Atlieka vieną du šokius atsižvelgdamas į šokio žanro ar stiliaus ypatumus, bet nesiekia estetiškos kokybės. Stokoja kūrybinių idėjų. Padedamas mokytojo sujungia keletą judesių į struktūrinę derinį iš dalies atsižvelgdamas į šokio žanrą ir (arba) stilių. Su grupe dalyvauja organizuojant šokio projektą, įgyvendina vieną veiklos etapą.	Turi išsamesnių žinių apie šokio įvairovę, atskirus žanrus ir stilius. Šokdamas atsižvelgia į žanro, stiliaus ypatumus, siekia estetiškos kokybės. Išvelgia kūrybinių idėjų įvairiuose šokio žanruose, stiliuose, šiuolaikinėse technologijose. Padedamas mokytojo sukuria vientisą šokio struktūrą atsižvelgdamas į šokio žanrą ir (arba) stilių. Vienas ir (arba) su grupe organizuoja šokio projektą, planuoja ir įgyvendina 2–3 veiklos etapus.	Turi išsamių ir tvirtų žinių apie šokio įvairovę, atskirus žanrus ir stilius, jų ypatumus. Šokdamas juos perteikia, pasiekia estetišką kokybę. Paiso šokio etiketo taisyklių. Išvelgia netikėtų kūrybinių idėjų įvairiuose šokio žanruose, stiliuose, pasinaudoja šiuolaikinėmis technologijomis. Savarankiškai sukuria vientisą šokio struktūrą atsižvelgdamas į šokio žanrą ir (arba) stilių. Vienas inicijuoja ir su grupe organizuoja šokio projektą, planuoja ir įgyvendina įvairius veiklos etapus.
Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas		Padedamas mokytojo atpažįsta ir įvardija vieną du skirtingo žanro, stiliaus ar metodo šokio pavyzdžius. Vartoja savus žodžius apibūdinamas šokį.	Iš pavyzdžių atpažįsta ir palygina vieną du šokius pagal būdingus tam tikro metodo, krašto, žanro, stiliaus šokio bruožus. Dažniausiai vartoja tinkamas šokio sąvokas, vertinimo kriterijus.	Iš pavyzdžių atpažįsta įvairių žanrų, stilių ir metodo šokius, nurodo būdingus jų bruožus, susieja su istoriniu kultūriniu laikotarpiu, geografine vieta. Tinkamai vartoja šokio sąvokas, vertinimo kriterijus.
Šokio vaidmens socialiniame kultūriniame gyvenime pažinimas		Padedamas mokytojo nurodo bent vieną socialinį pateikto šokio aspektą. Nurodo, kaip šokio raiška padeda bendrauti.	Nurodo socialinius pateikto šokio aspektus. Svarsto, kaip šokio raiška padeda išreikšti save, bendrauti.	Analizuoja socialinius pateikto šokio aspektus. Nagrinėja, kaip šokio raiška padeda save pažinti, tobulinti ir socialiai įtvirtinti.
Mokėjimas mokytis		Padedamas mokytojo nusako savo šokio mokymosi sėkmę ar sunkumus. Negali nusakyti, kaip šokio mokymosi veikla, įgyta patirtis veikia kasdienį jo gyvenimą. Mokytojo padedamas nurodo vieną šokio ir kito dalyko mokymosi skirtumą ir panašumą.	Nusako savo šokio mokymosi sėkmę ir nesėkmes. Atsakydamas į orientacinius klausimus nusako, kaip įgyta šokio mokymosi patirtis veikia kasdienį jo gyvenimą. Mokytojo padedamas palygina šokio ir kitų dalykų mokymąsi.	Analizuoja savo šokio mokymąsi. Svarsto, kaip įgyta šokio veiklos patirtis padeda įtvirtinti save socialiai, bendrauti, ugdytis meninį skonį, šokio veiklos poreikį. Svarsto, kaip jo patirties sklaida galėtų padėti mokytis kitiems. Padeda mokytis kitiems. Savarankiškai palygina šokio ir kitų dalykų mokymąsi.